

پو ناو مملکت چودهدروہ
روپیہ ۲۰۰
پو ۱۰۰۰ شماره ۶
پو ۵۰ شماره ۳
قیمتی هر شمار دولتی آنه بیکه

تی که یسین باستی

عبارتہ له کمال اوازہ شاهہ روزنامہ
دی بکری شماره ۱۳۳۶
نوشتہ بی که موافق مسلمانان
بی دینوسین اگر نہی ناگہارینتوہ
هر هفته جاری دہدوسی: له بغداد

روزنامہ یکی سیاسی واجتماعی وغذای یک بون و سریشی کردانہ

چونکہ اتحادیہ کمال مضر اسلامیہ ہے

اتحاد و ترقی: ام جمعیتہ ترکہ کہ
چوادی بی کومت عرب له ترکبادا له
خووان زور تون داستاد کاهیان دیانت
اسلامیہ پہ برامہ کہ اووان ضعیف بکن
دیانت کرد باعلاو کورخی کلکی اداب
دیانت اسلامیہ. جیساںکر داولاجیمسکی
کوردی ترکیان ہینا پہ ناو اووان
نا (ترک اوچانی) دامورس ام جمعیتہ:
عو اسلامیہ وادی غیر ترکہ بیکہ
پترک. سرگزام جمعیتہ له (استانبول)
دایو. پارمی مصرف اولہ نظارت اوقاف
و داخلیہ و مشیخت اسلامیہ دہدرا.
ولہ مو ترکیا و ترکستان و قفقاسیا
شعبی ہہ بو. ام جمعیتہ چوارفری
بو. اولین: (ترک بودی) ایشامہ
جبرد کردہ نوی زمانہ ترکہ له کلمات
عربیہ و پیدا کردن نامیکی مقولی
صرف و ہم زمانہ کتیب قومی نویسن
ولہ مکانیدا پشا کردن خویندن و بو
امہ کہ زمانہ ترکہ هیچ له کل عربی
متناسق نہی حرفہ کاتبان جوی
جوی وک حروف لاتین نویسن بو.
اعضای ام فرمہ بی (ترک بودی)
تاریخ تودان نشر کردن و پشانن ترکیہ
پاندن کہ ترک کوردہ ترین افراد ہند

پاؤ کوردی وکو (عملی کمال) و
(رضانور) یک و (ملکی فکری)
تیانکہ پاندن کہ ام ایستہ دوایی خرابہ
لہانی قصہ بان بکن بی غیرتی و بی
شرقی انہا بیا تکرودن.
فرع دومین (ترک ددکن) ایش
امہ بو کہ عرب و کرد و ازمن و روی
و چولکہ بی مو عناصر زور بیکہ
پترک و قوت بغویت ترک ہدا. اعضای
ام فرمہ له اتحادیہ مظالم کائن بون دیانت
بندر از ترک کس له ترکبادا نہین چہل
ہر دو چوادی کور کردون و مصای
انصافی لمس و درکتیون ہم نوعہ
حکومت ترکیان پارچہ پارچہ کرد.
فرع سیمین: (ترک بنگلیسی)
ایشامہ ترجمہ کتیب علیہ پترک
قدیم ولہ بین ترک و جیانی کہ ترک بن
نشر ولہ ناو مو توکان داپلہ یکی
سیاسی پیدا کردن بو.
فرع چوادمین: (ترک کوسی)
ایش خدمت کردن صحت و سلامت
ترک بو و رہانت بین باری علمی
بولادان غیر کردنہ تاسکیر و جودوان
شوت بی
اوی دائل جدید (ترک اوچانی)
یکی له فرمہ کانی بی ہند شریکی

له سر لازم دو [۱] دی ترک بی
[۲] دی ماسکی ہندی پارہ ہدا [۳]
دیوی روسی بو ترک خدا و اقوام تر بو
اوان ذلیل بکا [۴] دیی ناوی غوی
بکویرتوہ بناویکی تودانی مثلا لہانی
[انود] [پشیداق].
ہو ضابطان اردو و هو ما قولان
حکومت ناوی خسووان بتودانی نا.
چونکہ جمعیت (ترک اوچانی) بون.
نظارت اوقاف لم اشریہ دا ایضا ہزار
لیرمی دا ہم جمعیتہ نا کوسی بو
نوسین تاریخ مفصل (جنکیز) و
(ہولاکو) و (تیمور) و (اققوز)
و ظانکاتی ترکیا کہ ہر هفته داسہ روزیان
بو امہ شیین کرد کہ ام تاریخخانہ پرنانی
ترک باین نازنہ ترکہ کاپیش و کو خووان
قومیت ترکیان خوش بو. و مندالہ
کاتبان ترکیکی خالص بین و رفیقان له
القوامی تری.
مجلسان (ترک اوچانی) بو غیر
ترک ممنوع بو. اوی بہاتاہ اوچستانہ
لہسری لازم دو کہ درختنامہ یک پشانی
دز کوآنکہ ہدا ناوی و صورتی و تاریخ
تواریخی غریبیدوسران ام پادی توانی
دائل بی. قسیمی (قرآن) کو [خطبہ] بی
چہ و کلی دمای دین بی پترک قدیم
ترجمہ کرد. و ناوی صحابہ و خلفائیان

<p>له مرگومان هلگرت . چونکه له لاپان واپو که زمان حرب وناوی پناوی کوردی حرب له ناوای ضرر بشومیت ترک ده که بی .</p> <p>له هو ممالک ترکما هو مکتاب : ابتدائی ، رشیدی ، اعدادی ، ملکی ، عسکری ، عالی هو بنظر فکر (ترک اوجاخی) ترتیب کرابون . یعنی هو تقیب قومیت ترکیان ده کورد . حکومت ترک (احمد انایف) و [امین پاک] و [شاه ضیاءک] و [حه الله پاک] می تمیز کرد که له مکتب طلب و مستوف و هندسه و عسکری هوردوژی بو شاگردان بحث له (تاریخ توران) و علم حرب و راه و سوسم و ایمن اوان بکن شاگرد مکتب حربیه هوردوژی</p>	<p>له عیقا یکدا کورد بوته و هو شیربان در کیشا و ام شسرانمان دشمنده و (چنگیز خاگ پیرانی) پیدائی جنگیز شان (اعلی شانی سالانندی) پشانو و شرف بم لاو بولا دهعات . (ایت خاگ پیرانی) پیدائی ایت شان (مریده بولیم اکلانندی) له سردا وای فی که پاند .</p> <p>اوی هتا ایره ام ورنه بدقت پلویشتوه زو چاک فی دگا گسگومت ترک امرو هر بی ترک بی ناپاوی ایضا حال له دو خالی نیه : اوی ترک نیه پادی بی بترک و زمان عادت بولک و با بری له فکری بیا که له دنیا و ام هیبه کوره ترنای معنای بی یکی قومیتی تند بهر دوست بگری و یکیکی تر له</p>
--	--

----- ادبیات کوردی -----

<p>مهدی ناودیا بی بی و اوان کوردی بوزمانه دو مصرع نایدا شوبنه و یکی هیب دکا . و اطصال ام دو پنه بلانسی پاک لی ددرو شیتوه . و بو و مطیرووی (کردی) دللیکی کوردیه .</p> <p>(کردی) شعر ترکی و عربی و فارسی هیه اما ترکی و عربیه یکی قیمتیکی ادبیه نیه ترکیب پندیکی فارسی هیه صوفی مشربانه به .</p>	<p>له شخصی یشتن دا بحث (مصطفی پاک) بی (کردی) کرام بعضی له مستغیبات شربش نوسراو . ام پناه هر شاعر یکی دوت نیو . زور قومیت پرور سیاستشناسی بو له کل امش که ترکه کاگ دست هادوشنوه شاری [سلها یه] و میان نده ترسه و رقاله طبعی ترک و قوم کورد ده بو اما بزاکت ناشای ام دو پنه کن . خبریک بدئی اعلی طبر خشره مگر روزی امرو که له مترب سری هیانو تدر تودی مهدی له طرف مکتوه ظاهر بووه یا قلیدی رومه له بو کوشتن من مکان کفر هو کوردلک ده زانی که کورد ترک بروم ناو دین حتی امروش له کوردستاندا بترک این (زوی) بگری ام شاعره کن چون بکنا به قومیت کرد ده بایته هیجان . ترک چیرکی له قری سلها یه ده هان استیلای اوان پرور خشر نشیه دگا و متلاچیت لایق به کوردان نا بین . برمز پیدان لی خوا یوه کازنین . ترک چادی پرور چادی بنور</p>
--	---

----- ترجمه حال کردی -----

<p>کردی مصطفی پاک له بکر اوان سلها یه تاریخ و لاتی ووفاتی نوسراوه اما و کوله آزاری دقاسرتوه له آتای استیلای ترک زبانه هتا هشتا سال او پیش حیاتی شعری دست بی کرده .</p> <p>ايشاعره و گوشتل دکری ناشیکیک باک بووه و دهو بیکی حظ لی کرده که اینه جوان نیووه له پاش مدتی محبت تأثیری فی دگا و کو چنوز دکو پنه دشت و کوبی کوردستان له اطراف سه و سابلغ چند سال روت و بر پشان دکری</p>	<p>کردی مصطفی پاک له بی (کردی) کرام بعضی له مستغیبات شربش نوسراو . ام پناه هر شاعر یکی دوت نیو . زور قومیت پرور سیاستشناسی بو له کل امش که ترکه کاگ دست هادوشنوه شاری [سلها یه] و میان نده ترسه و رقاله طبعی ترک و قوم کورد ده بو اما بزاکت ناشای ام دو پنه کن . خبریک بدئی اعلی طبر خشره مگر روزی امرو که له مترب سری هیانو تدر تودی مهدی له طرف مکتوه ظاهر بووه یا قلیدی رومه له بو کوشتن من مکان کفر هو کوردلک ده زانی که کورد ترک بروم ناو دین حتی امروش له کوردستاندا بترک این (زوی) بگری ام شاعره کن چون بکنا به قومیت کرد ده بایته هیجان . ترک چیرکی له قری سلها یه ده هان استیلای اوان پرور خشر نشیه دگا و متلاچیت لایق به کوردان نا بین . برمز پیدان لی خوا یوه کازنین . ترک چادی پرور چادی بنور</p>
--	---

و دائماً شعر و نحو بنویس. بعضا خلق ازان دست و دیاوسبویه .
 شمری زوری کوم بود .
 له زمان جوشش محبت کاشانک جن الی
 ام سره سر بونه داتم برله عشق یار نی
 ام دله دل بونه داتم واله و غمبار نی
 هر کسی چو بلی من عاشتم باور مکه
 ناله سر کونهی نشانهی چیکه گستهی ماری
 ام دو پته بریشانی محبت ام شامره چند صاف
 و داست بیان دکا اوی پانفر کتیوه ایتر احتیاج ناکا بو
 ترجمه ی حال کردی بگری
 ام غزله له هر شمره کانی تری زبانه کور وانه په :

بو کزانی آتش دل فریبسی چلو آتی دکزه
 غیری هیزان و بلا اسلا په من ناما مزه
 هر اول روز بوی به تیر انداز شکر پیکت دم
 دک فضای دست و کانت چکمی چاوما مزه
 هین بپوش هات غوری مظلومان له مزانی سیات
 اسبکت دوزی سهی بو امر و دکنی فر مزه
 وزنی شرب بجهت امر و صرف روی جالانه کرد
 ای معلم بوج کزوت کرد می له حرکت بی چزه
 سن بنار سینه جرم بوی کیاپ کرد اول
 (کردی) زور جا که کباب آخ چه فایده بو کزوه

<p>کرمان داد فامر شده که کور کانیان سخی بو امه دکن که او عسکرانه بو عده یی ترغیب و رتبه و پاره را ضیافت کنی . اگر بیگک توان مترابونی دست خلوی بخا . ۷۵ مرگهی دهنی . اسپره کال البین له پلامار دان موفق نیون دشمن برابر پانته له بر امه په چونکه عسکره کانیان له پیش هجوم سرخوش دکن .</p>	<p>(سامونیو) و (زنگنه) و له (لوزن) له بین (پور) و (ادونقار) شرد یکی زور مال لیدان . لشکر گیری بلیک ال : دشمن له منطقه ی (نیورور دکسمه) بقوتیک کورده که بر هجوم بیک خرابو پلاماری دایه جیه کانیان وله ترکی (نیورور) نوانیان چندجی بردمان بکرون اماله بعضیکی کردمانه دری و دشمن له</p>	<p>تفراف رویتز ۶۲ مارت ۱۹۱۸ میدان دوژ آوا لشکر کیز (هیک) ال : لشکر ایته له راست [اشفیل] پلاماریکی چاک دایه دشمن . توبی اوان له لای راستی کناری (ایوم کانیوم) بونزدیکی (لئس) و بانصوح له بین (وارنون) و (ژنیک) بکرم دهات . غیر یکی فرانسوی ال : له قرانی</p>
<p>و بخار دو پترله که له کل لشکر فرسوی به ال : ایستا کزوه شرها تونه سر (المون) لشکر فرسوی پلاماری هیایه سرا و حیایه که دشمن نیما خوری بو هجوم آماده کرد بو و هو متر کانی خراب کرد و هر جیکی دیک خلست بو برادران کرد . بنویک که نتوانی تا چند هفته ی تر لویسیانوه هجوم بیکا . مقصد فرسویه کان امه بو که لویدا او توبه خنداقه له تاو بری که بو هاروشی اتم هفته کبتر دا مزدا بو بیکی بدن . چه باگری توب چه بکوله تا بیایان لوتوپانه خراب نکرد لشکر فرسویه</p>	<p>باش امه که توبه کانی شدت خالی کرد له لای (دکسمه) جیه کانی بردمانی کرت . و قسبکی له لشکری که اگری لی دوه پیرونه بعضیکی او خنداقان کله قرانی روز هلاتی روبرای (ایزر) بولما کرمانهوه سریان ولم هو حیایه توانو کرد پانته دری . بخار رویتز که له کل لشکر انگلیزه ال له قصه ی اواسیرانه که له لوج هلاهی دشمن هیایه سر جی (ابر کومین) وله بر رو و کیران لشکره کی له غلظه کانی ایته توش نا میدی و ضرر بو .</p>	<p>دستی روبرای (المون) بویک لاکون توب دوام دکا . اگری ایته قوله کان کشف دشمن کبرایه وده که دیاونوست بیکه غلظه کانیان له منطقه ی (دوالمون) و جین روز هلاتی (زنگنه) . و توبه کان ایته له جی (خزانو) و هر دو قرانی روبرای (الساف) و شاغله کانی (التوج) سر مرکز دشمنی به کوله پانک دا کرت . و در حله ی دشمنان کرانده پاشوه و لوشره دا که کورنه بین لشکر ایته و او توبی هر دو لامان بگری شدت دا کرت خصوصاً له میدان</p>

گان نکر ایوه .

غابر دوپتر که له کل لشکر انگلیز له (مکدونیاچه) لی له هنتی را یوردو له هو میدانه کانی حربدا ایش چاک بو بالخصوص له لای (ستروما) و (حوربان) یونانیه کان له حلهی هوئی و توب کرته سر مرکززه کان و پلامار دان خنده که دشمن دا زور موفق بو و له اسباب حربیه مقدار بکسیبان دست کوته .

روسیه

مجلس سوفیت که قرار تصدیق صلح دراونی ام صلحه زور خرابه و یو قبول کردنی زوربان لی کراوله برامه اینشکه کان تکلیف دکن که هو فونی خونان بو محافطه لی ملک صرف و یو ترتیب اردویی که موافق فامسدهی اشتراکچی سی یکن و دیسی هو رعیت سلاح بدست بی . دن و پیانو و پیر و جوان بوشر آماده بگری .

لطف مصری کان

مجلس برادوت مصر فرایندا که یواز دوی برتانیای کوره ۳۰۰۰۰۰۰ میلیون لیره ی انگلیز تقدیم بکا له برامه کلو مشکلا نه درکار بو که داشا له له طرف غزائوه بی ده ترسینرا ام مبلته معاونه بکه بو مصرف حربی . یونین مطلب ۵۰۰۰۰۰ هزار لیره ی انگلیزی ترسینه . یودجهی سال ۱۹۱۸ - ۱۹۱۹ کرا .

انبار جبری یوری

جریده کان اللی این مایع له بین

ایته و صرب دیسی . صربیش ام خیره تو او بدر و در دکا .

روزنامه یکی هنتی امریکالی له جیهی ایالیه دا ائانه کان لشکران دینه تریکی بحروه کی [کرونا] وله انه واد فامرینوه که نمایانه حرکت حربیه یونان بکیرنه سر [کرونا] و [برسیا] .

لیدان بالقان

خبر یکی روسی سلانیک الی : کولاره کانی ایته یومای هابوتته سر ارمنکای ری اسن (اوکستا) [بورنا] و قطاری ری اسن له تریکی ارمنکای دومین . و مترا لیسوزه کانی له سر طا بوردیکی بلنار له تریکی (سیرس) خالی کسرد . و کولاره یکی دشمنان خست .

✽ اخبار مجله ✽

بجارتان کرخ

به تذکری دعوت هو اشرف مملکت و زنان اجنبی بو بجارتان ملی کرخ بانکران نا لویدا ناشای انتظام اوجیه و یونی خدمت نقوشان سیر یکن . ام عمارنه به پیدای ترین کرابو وهو بلرش قیمت داخرابو . کل دنگارنک له هو طرفیکه وه رایحه نبار و نهمی موزقه فرح بابو . لویدا بحث ایلی او طیبانه کرا که ام بجارتانه دا هینکی کورده یان بودام جمله له سلامت چیرا هتا سلامت حوت باش نیوه دو وادیکرد . له پاشا هر خان هانه دری و بدح ویشی حکومت سائره مشغول بو

همومان دزاین لوروزه وه که حکومت انگلیز داخل بغداد تا امر و لحظه یک له یمن هینان اسباب سعادت مملکت غافل نه بوه مکانی تأسیس کرد و کتبی له مصره وه هیناروشانی علم در کوته مهندسی بی کیاندا و احوال زراعتی چاک اصلاح کرد وهو ولایتی بغداد بزراعت سوز و هیزانی حاضر بو . وله کل انه امر دقتیکی زور له ایش صحت دکا . چونکه انسان که صحت بی هیچی بی ناکری . خلاصه اوی تو او اکالی له احوالی بغداد بی زور چاکنی دکا که بغداد و کوجاران نیه امر و بهشیکه و اسلطان هیه که له باش مدتیکی کم له زمان هارون و مأمون چاکتر بی .

انصاریه ترکی بی انصافه کان ام مملکت هان ویران کرد بو نه حکومتیکی چاک نه زراعتیکی چاک نه تشطیاتیکه چاک بو اهالی هو له زبیراری غلظما دیا نالاند سپربکن امر و چندم سمودن اگر کردیش خونان لهس تر که کان دزکار بکن او ایش اقتباس نور معرفت له حکومت انگلیز یزدکن و له باش زمانیکه اداره یکی خو پنوی و معارفیکی بلنه و سنتیکی چاک دست خونان دخن . اگر حکومت ترک تو او ناشای صحت کرد بگردایه امنده کور و یکلیبان نودم بو . اگر حکومت ترک چاک خدمت مسافر کرد بگردایه امنده پاهل نودم ان اگر حکومت ترک بو سنت کرد سی بگردایه امنده بی ایش نه ده کران .